

Sapienter Aepenumero sum admiratus, eruditissime Lascare, neq; id (vt
 arbitror) ab re, cur cū Aristotelē philosophū omnes ferè hac tē-
 pestate, docti præcipue, admirētur & laudent, vnumq; præ alijs
 omnibus extollāt, & in cælū ferāt: pauci tamen admodū reperiā-
 tur, immo ferè nulli, qui illius exacte sequi doctrinā, eiusq; inhæ-
 rere vestigijs sedulo nūc studeāt. Neq; id mehercule nostris tan-
 tūmodo annis vsu euenisse animaduertitur. Nā superior etiā ætas cum nonnullos
 ingenio & eruditione celebres tulisset viros qui Peripateticum professi sunt do-
 gma, duobus tamē, aut tribus, ad summū quatuor exceptis, omnes ferè alij diuer-
 sa quadā via potius q̄ ea quæ ab Aristotele fuerat præmōstrata, profecti fuisse vi-
 dētur. Qua de re superioribus annis dū Mediolani essem, Demetriūq; Atheniē-
 sem, virū (vt nosti) eruditissimū, quo olim græcarū literarū præceptore sum vsus,
 crebro inuiserē, hæc illū audiui in eruditorū quorundā cœtu nō minus prudētē q̄
 vere & elegāter disertantē. Dicebat enim ad huiusmodi rem cōplures sanè cōcur-
 rere causas: primāq; illā, & vere maximā, puerilis in rudi adhuc & tenella ætate in-
 stitutionis & studij negligentia, quæ aliquot iam seculis omnium ita occupauerat
 mētes, vt nullis grāmaticæ & rhetoricæ satis firmiter iactis fundamētis, post pri-
 ma cōfestim rudimēta illotis (vt aiunt) manibus ad altiora pueri proueherentur
 studia, quæ neq; bene gustare poterant, neq; per ætatem recte diiudicare valerent.
 Ad hæc insuper disiuncta dissociataq; linguarū à se inuicē cōmercia in causa esse
 dicebat, quas maiores nostri ita deuinxisset, vt nemo apud illos merito eruditus
 appellari posset, qui non vtrāq; ex æquo calleret linguā. Et alioquin optimarū ar-
 tium studia ferè omnia à græcis authoribus fuisse celebrata: hoc autē, aut illo do-
 ceri modo, ad rectā sanè ingeniorū institutionē multū quātū referre dicebat. Plu-
 rima etenim quæ græce significāter & perspicue dici explicariq; possent, à latinis,
 malis præsertim & barbaris, vel inepte cōmutata, vel omnino prætermissa fuisse:
 quæ certe quantū decoris & gratiæ ab Aristotelicis cōmētarijs abrasissent, tan-
 tū profecto difficultatis & obscuritatis, quæ duo sanè abhorrēt & fugiūt omnes,
 illis inussissent. Postremo mathematicarū etiā contēptū disciplinarū, quæ quasi
 expediti quidā & cōpendiarij ad Aristotelica adeunda mysteria sunt gradus, esse
 in causa constanter asseuerabat. ijs nanq; veluti ostensionū suarū clarissimis lu-
 minibus vsu adeo fuisse Aristotelē dicebat, vt nulla in pagina (quod manifeste
 conspicitur) non illarum aliquod reperiretur vestigium: quas certe qui ignorarēt
 aut negligerent, cum inefficaces ad contēplandum & obtusos, tum ad inuestigā-
 dum pigros & hebetes non immerito effici existimabat. Natura enim vt prona
 & facilia persequi homines & amplexari, ita ardua quæq; & difficilia aspernari &
 declinare consueuisse. Et has quidem prudentissimus ille senex de legitimorū
 paucitate & inopia Peripateticorum, & aliàs sæpe, & tunc eo in congressu verissi-

mas (vt arbitror) attulit causas. Quarum tamen omnium, si, quod philosophi facere solent, primam inuestigare contēderimus originem, quod principium illi, & causarum vocant causam: nihil sanè ad hoc efficiendū aptius reperire poterimus, aut efficax magis, quàm lucri cupiditatē, & auaritiā, pessimam animorum pestem. Hæc etenim vt cæteras hominis præclaras dotes sui præsentia aut evertit penitus, aut hebetes certe illas & mancas facit: ita disciplinis & literarum studijs & officere nunc, & semper alias obstitisse videtur. Quotus enim quisq; per deū immortalem nunc est, aut parentum etiam auorumq; nostrorum ætate fuit, qui nō cōpendij sui causa inania illa existimauerit studia, quæ laboris quidem multū, lucri vero aut parū, aut nihil essent allatura? Quapropter non immerito hinc effectum esse arbitror, vt duas præcipue artes acribus sanè studijs, & summa animorum contentione nostro tēpore vulgo sequātur homines, iuris videlicet peritiā, & medicā facultatē. Hæc enim ambo vt mechanicis sellularijsq; sunt proximiores artibus, ita profecto lucrosiores & fructuosiores iure esse cēsentur: quarū tamē exactæ perfectioni præproperea nōnunquā festinatio, & anxie semper instās lucri cupiditas, nimiū quantū detrahare animaduertūtur, dū quicquid apponitur studio, lucro detrahi cōstāter vulgus existimat. Pauci igitur admodū (vt inquit Plato) Musarū pulsant fores, quæ sectatores certe suos algere & esurire docēt, & ea neq; pili facere quæ vulgus hominū admirantur & colunt. Pauci inquā disciplinarū legitima sectantur studia, quibus lucrū gloria cōducibilius esse videtur. Admirari igitur iam pridē merito destiti Lascare, idq; tibi esse faciendū iure nunc censeo, si qua istiusmodi vnquā te tanget cogitatio, quā obrem (quod exordiens dixi) cū Aristotelē nostro æuo laudēt & extollāt omnes, pauci adeo illius inhærere vestigijs animaduertuntur. Lucrū nanq; necessaria & præclara ressecans multa, quàm celerrima quærit cōpendia, & non quod deceat, sed quod in rem suā faciat, sedulo sequitur: ad excellentes autē disciplinarū apices non nisi ijs quos recēsuimus gradibus continenter ascendere cōceditur. Quā sanè rem nostra ætate ex græcis quidem Theodori, Argyropili, Demetrii: ex nostris autem Marsilius Florentinus, Picus Mirandula, Hermolaus Barbarus, egregie assequuti fuisse videntur: & nūc etiam pleriq; cum græci, tum latini nominis istuc ipsum gnauiter agunt: quorum ego nomina, ne illos mihi hoc demereri velle videar modo, prudens sciensq; in præsentia conticesco: quos tamen scriptis aliquando suis innotescere est necesse. Nos quoq; quando nihil aliud in præsentia agimus, & studiorum, obstrepentibus vndiq; bellorum tumultibus, sunt occlusa gymnasia, vt semel cœpimus dolium nostrum hac illac volutamus, & libellum hūc de animalium incessu latinitate donatum, vt cæteros explicauimus, superioriq; de animalium motione cōmentario lo adiunximus: quē tibi eruditissime Lascare dicauius, vt noster in te amor vel hoc leui munusculo apud omnes esset testator. Vale.